

I

‘Zes maanden?!’ vroeg Ricarda.

‘Op z’n minst,’ zei de dikke bouwvakker in overall. Zijn vriendelijke blik dwaalde over de witgelakte plafondbalken in de woonkamer. Twee ervan bogen lichtjes door. ‘Het ziet ernaar uit dat er nu drie verdiepingen zijn aangetast. Het hele pand moet gesaneerd worden.’

‘Gesaneerd?’

‘Huischimmel is het ergste wat een huis kan overkomen. Koopwoning?’

Ricarda knikte vertwijfeld.

‘Gaat u een lieve duit kosten.’ Hij controleerde of het slier-tige haar dat van links naar rechts over zijn kale hoofd was gekamd, zijn glimmende schedel afdoende bedekte. Een nauw-gezet gebaar, dat niet goed bij zijn massieve lijf en zijn dikke vingers paste. Kennelijk was het van groot belang dat zijn haar op de goede plek lag.

Ricarda keek van het kalende hoofd naar de schimmelvlek op het balkenplafond van haar lichte, zonovergoten woonkamer. De conciërge had haar weliswaar al voorzichtig ingelicht over de kosten, maar dat ze haar huis voor zes maanden uit zou moeten hoorde ze nu voor het eerst.

‘Oké, en waar moet ik in de tussentijd naartoe...?’

‘Tja, dat weet ik ook niet. Ik heb alleen verstand van schimmelvlekken,’ zei de man met het slierthaar. Hij pakte zijn

gereedschapskist en liep naar de deur. 'Ik zou u graag in huis nemen, juffie, maar ik denk niet dat mijn vrouw dat leuk zal vinden.' Hij gaf haar een hand, en met een charmante glimlach deed hij de deur achter zich dicht.

Ricarda wist niet goed waar ze zich het eerst over zou gaan opwinden: over de huisschimmel, zijn totale onverschilligheid of zijn 'juffie'.

Juffie?

Hallo?

Ze keek op de klok, het was kwart over negen, ze was laat. Ze pakte haar handtas en wierp nog een laatste blik in de spiegel. Je zou haar geen eenenzestig geven. Haar gezicht was nog redelijk rimpelloos, haar haar verfde ze kastanjebruin, met pilates en zwemmen hield ze zichzelf fit. Natuurlijk hadden de jaren hun sporen achtergelaten, maar dat managede Ricarda weg. Wat haar in grote lijnen ook lukte. Dus besloot ze om te midden van deze waanzin in elk geval het 'juffie' als compliment te beschouwen.

Ze liep de drukke straat in. De ochtendzon scheen verblindend. Links prijkte de Dom tegen de lentehemel. Zes maanden? Op z'n minst. Waar moest ze in de tussentijd heen? Misschien kon ze een tijdje bij Stella logeren. Haar dochter werkte drie maanden als tolk voor een bedrijf in Granada. Of zou ze haar woning hebben onderverhuurd?

Ricarda zocht in haar telefoon naar Stella's nummer. Voice-mail. Ze keek nog eens op de klok. Over twintig minuten had ze haar eerste afspraak. Ze haastte zich over straat. Haar praktijk voor psychotherapie lag aan de andere kant van de Dom. Ze liep de treden naar de Domplatte op, de wind deed haar rok opwaaien.

Ze zou ook Berthe kunnen vragen, met wie ze de praktijk deelde. Maar om nou ook nog de avonden met haar babbellezieke collega door te brengen? Nee, dan toch liever tijdelijk iets kleins voor zichzelf huren en...

‘Ricarda?’ Een mannenstem haalde haar onzacht uit haar gedachten. Ze draaide zich om. Een lange, slanke man in wit t-shirt en spijkerbroek keek haar verrast aan. Het duurde even voor het kwartje viel.

‘Philip...?’

Het was inderdaad Philip.

‘Waar kom jij vandaan?’ vroeg ze.

‘Ik zit weer in Keulen.’ Hij knipperde met zijn heldere grijze ogen, hij was even verbaasd als zij.

‘Niet meer in Mali?’

Hij schudde zijn hoofd. Ze keken elkaar net iets te lang aan. Toen begon hij te lachen.

‘Nou ja, zeg, dat is me ook wat,’ beantwoordde Ricarda zijn lach.

Ze kenden elkaar van hun studie. Philip was destijds de beste vriend van haar toenmalige vriend Herbert, met wie ze later was getrouwd. Na hun studie was Philip voor Artsen zonder Grenzen naar Mali vertrokken. Hij kwam nog maar sporadisch naar Keulen. Herbert was twee, drie keer bij hem in Afrika geweest, maar in de loop der tijd waren ze elkaar uit het oog verloren.

Terwijl Philip vertelde dat hij al zijn schepen in Mali achter zich had verbrand, bestudeerde ze verbluft zijn gezicht. Philip leek wel een ander persoon geworden. Maar toch ook weer niet. Ooit hadden ze elkaar van haver tot gort gekend. Zijn fijne gelaatstrekken waren met de jaren markanter geworden.

Zijn haar was iets langer dan vroeger, zijn driedagenbaardje gaf hem een vlotte en nonchalante uitstraling. Hij was grijs geworden, maar het stond hem goed.

‘En jij,’ vroeg hij, ‘hoe gaat het met jou?’

‘O, ik... Dat wil je niet weten!’ Hortend en stotend vertelde ze hem over de huisschimmel. Nu was het zijn beurt om haar gezicht te bestuderen. Ze streek het haar weg dat de wind haar van achteren in het gezicht blies en probeerde haar rok omhoog te houden. ‘Zes maanden! Stel je voor! Waar moet ik zo lang heen? En dan noemt hij me ook nog juffie!’

Philip grijnsde. Hij keek haar alweer te lang aan. Ze wierp een snelle blik op haar horloge.

‘Philip, ik moet weer verder, zullen we...’

‘Kom bij mij wonen.’

‘Pardon?’

‘Je kunt bij mij komen wonen, als je wilt.’

‘Wacht even. Bij jou komen wonen?’ Ze kon toch niet zomaar bij een man intrekken met wie ze ooit samen had gestudeerd en die ze in geen tijden had gezien?

‘Het is een woongroep.’

‘Wat? Een woongroep?’

Woongroep. Het woord wierp haar onverwachts terug naar een tijd waar ze al heel lang niet meer aan had gedacht. Woongroep, dat klonk naar doorrookte nachten, heftige discussies, verstopte doucheputjes, volle asbakken, wiebelstoelen, stapels vuile vaat in de gootsteen, poetsroosters waar niemand zich aan hield, rode wijn uit mosterdglazen, tranen en slappe lach, examenstress, liefdesverdriet...

‘Ja,’ zei Philip, ‘en er is nog een kamer vrij.’

‘Nog vrij? Wat bedoel je daarmee?’

‘Nou, gewoon, vrij!’ zei hij vrolijk.

‘Dus je biedt me hier, op dit moment, een kamer in je woongroep aan?’

‘Ja.’

‘Nou ja zeg, is me dat even... geniaal. Je bent een engel!’

‘Je zou het haast zeggen,’ zei Philip met een grijns.

Ricarda kon het allemaal zo snel niet bevatten.

Wat een ongelooflijk toeval.

Ralf deed weer eens moeilijk. Philip sleurde hem de trap op. Hijgend sleepte de hond met zijn buik over de donkere houten traptreden in het zachtgeel geverfde Jugendstiltrappenhuis. Na vijf treden kreeg Philip medelijden. Hij tilde Ralf op en droeg hem de trap op.

Ricarda... Wat een toeval! Sinds hij weer in Keulen was moest hij onafgebroken aan haar denken. Hij had haar willen bellen, maar had het steeds weer voor zich uit geschoven. Het verleden speelde hem nog altijd parten. Zelfs vijfendertig jaar Mali hadden niet geholpen.

En toen had ze opeens midden op de Domplatte voor hem gestaan. Hij was met stomheid geslagen geweest. De wind plukte aan haar haar. Ze had kraaienpootjes rond haar ogen, maar haar blik, die levendige blik, was nog dezelfde als vroeger.

Ze had het over haar collega Berthe bij wie ze eventueel zou kunnen logeren, haar dochter Stella, die zeven jaar geleden op zichzelf was gaan wonen maar haar woning nu waarschijnlijk had onderverhuurd, over huisschimmel, de bouwvakker... Ze leek kalm en beheerst, maar binnen in haar was het één grote chaos. Dat wist hij. Ook vroeger al moest bij Ricarda alles volgens plan verlopen. En als iets niet volgens plan verliep, zorgde ze er wel voor dat dat heel snel weer het geval was.

‘Kom bij mij wonen’... Lieve hemel, Ralf, heb ik dat echt

gezegd, 'kom bij mij wonen'? Ralf tilde vermoeid zijn kop op. Het licht van het trappenhuis ging uit, Philip drukte weer op de knop en liep door naar de bovenste etage.

Het appartement van zijn moeder lag op de derde verdieping. Elfriede Kreuzer was drie weken geleden overleden. Op negentigjarige leeftijd. Philip zat midden in een operatie toen het telefoontje kwam. Het was zijn laatste operatie in de bush geweest. Drie maanden eerder had hij het besluit genomen om terug te keren naar Duitsland, om voor zijn moeder te zorgen. En nu was ze dood. Zomaar. Drie dagen voor hij terug zou komen. Hoe had zijn oude vriend Harry het ook alweer zo mooi gezegd toen hij hem condoleerde? 'De mens sterft er ook maar gewoon op los.'

Wat restte was het uitzoeken van een grafsteen, achterhalen wie de kennissen van zijn moeder waren geweest, rouwkaarten sturen, de papierwinkel uitzoeken, instanties aanschrijven.

En Ralf. Moeders geliefde teckel, met wie hij zojuist een blokje om was geweest en die hij nu onder zijn arm de trap op droeg.

Philip hield van die hond. Maar ook weer niet. Die dikke bruine langhaarteckel met zijn trouwe ogen had meer tijd met zijn moeder doorgebracht dan hij. Hij was er geweest toen ze dag na dag verder aftakelde. Hij was er geweest toen ze voor eeuwig haar ogen sloot. Ralf – het gepersonifieerde slechte geweten op vier pootjes. Op vier veel te korte pootjes.

De houten treden kraakten. Philips hart begon sneller te slaan. Niet alleen vanwege de drie verdiepingen.

Hij stond nog altijd versteld van de tegenwoordigheid van geest waarmee hij had gereageerd. Toen Ricarda over haar

huisvestingsprobleem begon te vertellen waren er bepaalde magische schakelaartjes in zijn hoofd omgezet, en zijn stem had als het ware uit zichzelf gezegd dat ze wel bij hem kon komen wonen. Hij had het nog niet uitgesproken of hij had er al spijt van gehad en gedacht: Wat bazel jij nou? Toen ze vervolgens weliswaar spontaan teruggedeinsd, maar niet gillend op de vlucht was geslagen, had zijn stem er kordaat aan toegevoegd dat het om een woongroep ging. Ricarda had verwonderd opgekeken en even nagedacht en ten slotte daadwerkelijk gezegd dat ze van de partij was. En in haar bruingroene ogen had iets getwinkeld. Net als vroeger! Net als vroeger, wanneer ze een briljant idee hadden voor een demonstratie of een actie om de wereld te veranderen.

En dat was precies wat Philip op dit moment deed. Hij veranderde de wereld. Hij kon het zelf niet geloven.

Het enige addertje onder het gras: de woongroep was amper vijfenvijftig minuten oud en bestond tot nog toe alleen in zijn hoofd.

Want eigenlijk was hij onderweg geweest naar de makelaar, om een appartement aan de Rijn te bezichtigen en het grote appartement van zijn moeder in de verkoop te doen.

Philip was boven aangekomen. Hij glimlachte nog een keer om zijn spontane leugentje. Eigenlijk was het niet helemaal netjes, maar goed, het ging om het resultaat. Hij zette Ralf op de grond. Bij wijze van dank plaste die op de deurmat. DOE ALSOF JE THUIS BENT, stond erop.

Nou, zie je wel. Hoe toepasselijk.

Ralf keek even omhoog. En weer weg. Zoals honden nu eenmaal kijken als ze iets gedaan hebben wat niet helemaal is zoals het hoort.

Philip draaide de deur van het slot en ging naar binnen. De ondergepieste mat kon wachten. Nu moest hij eerst op zoek naar een paar huisgenoten.

Timmi deed goed zijn best. Hij verdeelde het gedroogde kruid over het dunne vloeitje, bevochtigde met zijn lip voorzichtig het plakstrookje en plakte de joint dicht. Liefdevol keek Harry naar zijn kleinzoon, terwijl hij zijn verkleurde peace-koffiemok, twee borden en de oude theepot van zijn moeder in de verhuisdoos stopte. Ik zal Timmi missen, dacht hij. Maar dat was het dan ook wel. Hij streek met zijn hand over zijn dunne haar naar zijn grijze staart en liet zijn blik door de spaarzaam ingerichte souterrainwoning dwalen die zijn dochter in haar huis voor hem had ingericht. Zwartleren zithoek met bijzettafeltje, een kast, een kleine eettafel met twee stoelen; achter de televisie de deur naar het terras. Verder was de wit betegelde woonkamer leeg.

Sinds zijn oude maat Philip hem twee maanden geleden had opgebeld om te vragen of hij ‘spontaan’ zin had in een woongroep, had Harry spontaan zin in een woongroep.

Eerst had hij gezegd: ‘Phil, jongen, zijn we daar niet te oud voor?’ Maar toen was zijn blik op de tuin gevallen, waar Micha, de nieuwe lover van zijn dochter, tussen de tomatenstruiken liep te struinen.

‘Oké. Wanneer?’ had hij gevraagd. Hij wilde niet eens weten wie er nog meer meededen. Als hij hier maar weg was.

Harry nam de joint van Timmi over, rolde hem kritisch tussen zijn gekloofde ruwe vingers heen en weer en knikte.

‘Knap werk, compañero,’ fluisterde hij in westernstijl, en hij woelde door Timmi’s warrige bruine haar. Trots lachte Timmi zijn fietsenrekje bloot.

De poort vloog open. De twee cowboys keken richting deur. Een man liep op hun saloon af. Het daglicht was verblindend. Harry kneep zijn ogen tot spleetjes. Het smalle silhouet van Micha stond afgetekend in de deurpost. Zes maanden geleden had zijn dochter de maatschappelijk werker ontmoet, drie maanden geleden was hij bij Britta in haar rijtjeshuis ingetrokken. Spijkers met koppen.

Voor Harry was Micha een spijker aan zijn doodskist. Want met Micha in huis was het voor Harry gedaan met de peace in het souterrain. Als er iets was waar Harry niet tegen kon, dan was het bevoogding, in welke vorm dan ook. En als er iets was waar hij nog minder goed tegen kon, dan was het bevoogding die werd gebracht met de zachte stem van de wereldverbeteraar.

‘Timmi is zes,’ zei de stem van de wereldverbeteraar zacht.

‘Ja, goed hè. Jong geleerd, oud gedaan,’ knikte Harry en hij pakte zijn taxisleutels. Liever mensen door de wijk rijden dan met een spichtige socioloog over opvoedingskwesties debatteren. Op de drempel kwam hij in botsing met Britta, die kleine Timmi met opa’s joint aan tafel zag zitten.

‘Papa, dat kan echt niet!’

‘Maak je niet druk,’ bromde Harry terwijl hij door het eco-tuintje naar de taxi liep, ‘morgen zijn jullie van me af.’

‘Denk je ook niet dat het misschien beter is om Harry met zijn prostaat dichterbij het toilet te hebben, dus de eerste kamer links?’ vroeg Philip. Hij had zijn telefoon op de speaker staan en trok het plakband van de verhuisdoos. Zijn stem echode tegen de kale wanden. Afgezien van een paar meubels, zoals de oorfauteuil van zijn moeder en het bureau van zijn vader, had hij de woning compleet laten ontruimen en opknappen. De kamer rook nog naar verf. Zijn slobberige Artsen zonder Grenzen-shirt slobberde over zijn spijkerbroek.

Hij zat al tien minuten met Ricarda aan de telefoon om de laatste details door te nemen voordat het morgen eindelijk zo ver was.

‘Links? Dat zal hij fijn vinden!’ De lijn kraakte. Zo te horen had Ricarda haar telefoon tussen schouder en kin geklemd. Philip hoorde het hoge, scheurende geluid van verhuistape die werd afgerold.

‘Zolang het maar links is!’ deed Ricarda Harry’s gromstem na. Philip grijnsde. Ricarda en Harry hadden in hun studententijd al een haat-liefdeverhouding gehad.

‘Jij en Harry, het zal mij benieuwen hoe dat gaat.’ Philip tilde het houten vrouwenbeeldje uit de doos dat de dorpsoudste hem bij het afscheid had geschonken, en zette het op het oude eiken bureau.

‘Mij ook!’ Ricarda haalde nog een keer diep adem.

Een hels kabaal teisterde Philips trommelvlies. Hij trok het oordopje uit zijn oor. ‘Shit!’ klonk het blikkerig uit het kop-telefoontje. Hij deed het ding weer in. Er klonk gekraak en geritsel.

‘Alles oké?’ vroeg hij voorzichtig.

‘Zeg,’ klonk het aarzelend over de lijn, ‘dat oude servies van je moeder, had je dat niet toevallig tóch niet wegge...’

‘Ric. Alles is weg. Jij wilde dat ik alles weg zou doen.’

‘Ah...’

‘Met z’n vijven zal het ons vast niet aan serviesgoed ontbreken.’

‘Hm...’

Philip hoorde de porseleinscherven over de kale tegels schrapen. Hij glimlachte. Ric en haar organisatiedrift. Te pletter geslagen op de tegelvloer der feiten. Dat moest pijn doen. Hij zag haar voor zich, mismoedig het gebroken serviesgoed met haar voet bij elkaar schuivend.

Philip liet zich in de bont gebloemde oorfauteuil vallen, ging met zijn handen over het versleten satijn van de leuningen en keek door de hal naar de lege kamer tegenover hem.

‘Ik verheug me erop,’ zei hij zacht.

‘Ik ook.’

Hij kon haar glimlach horen.